

De Nobili, (единъ отъ авторитѣ на *La questione agraria e la emigrazione in Calabria*, ведно съ Truffi и Lori, ed. Barbera), рѣзко се произнася срѣщу емиграцията, посочвайки съ данни на рѣка нейнитѣ пагубни ефекти: запустели земи; увеличени надници, които не могатъ да се платятъ отъ дребнитѣ собственици — изпадане на послѣднитѣ въ мизерия⁴ изчезването имъ.

Едритѣ собственици обрѣщатъ тѣй дезертиранитѣ земи въ паши и се врѣщатъ къмъ екстенсивното земледѣлие, къмъ латифундитѣ (каквото бѣха спахилъцитѣ въ Турция прѣди 1839 г.). Но което е по-важно, изпадналиятѣ въ мизерия дребни собственици ставатъ агенти на емиграцията, т. е. прѣгрждащи каузата на собственото си опропастяване. Това е една цвѣтуща „индустрия“ съ която се печели отъ 10 до 20 лева за всѣки емигрантъ. Емиграционнитѣ агенти наводняватъ страната като скалци Нѣкои отъ тѣхъ вършатъ тая търговия на едро: събираятъ и издѣйствуватъ паспорти, чрѣзъ които караатъ да емигриратъ прѣстѣжни типове които отиватъ въ Съединенитѣ Щати и безчестятъ италианското име. Много често самитѣ бирници, лихвари и дори директора на Популярната Банка сѫ такива агенти“.

За De Nobili увеличенитѣ надници не сѫ признакъ на благодѣнствие, защото цѣлия животъ е заскѫпнالъ. Истина е, че чрѣзъ емиграцията сѫ намалѣли убийствата (по простата *физическа* причина че се намалява населението), но за това пѣкъ сѫ увеличени прѣстѣжленията противъ „добритѣ нрави“ (прѣлюбодѣйствието, помяната, двуженството и т. н.). А при това, нарастнали сѫ болѣститѣ: сифилисъ, алкохолизъмъ, охтика и т. н.

Депутата Villari въ прѣдговора на споменатата по-горѣ книга ето какъ резюмира коментирането си върху изслѣдванията на своитѣ трима ученика: „графъ De Nobili, слѣдъ като е проучилъ злото и доброто отъ емиграцията въ Калабрия, заключава: отъ тоя синтетически